

Räpinas Võhandu tn 16 (70801:001:0968) ja Võhandu tn 23 (70701:001:0321) detailplaneeringu kava keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhinnang

Töö tellija: Räpina Vallavalitsus

Töö koostaja: Alkranel OÜ

Projektijuht: Elar Pöldvere

Litsentseeritud isik: Tanel Esperk
(KMH litsents nr KMH0157)

Tartu 2023

Publitseerimise üldandmed:

- Töö koostatud – 28.05.2023. a.
- Koostajad:
 - o Elar Pöldvere (Alkranel OÜ);
 - o Tanel Esperk (Alkranel OÜ);
 - o Katrina Kaasik (Alkranel OÜ).
- Alkranel OÜ (www.alkranel.ee) – keskkonnaalased konsultatsioonid, aastast 1999.

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1. Strateegilise planeerimisdokumendi kava ehk kavandatava tegevuse ja selle paikkonna lühikirjeldus.....	5
2. Mõjutatava keskkonna ja olemasoleva olukorra lühikirjeldus.....	7
3. Natura 2000 alade eelhindamine.....	11
3.1. Informatsioon kavandatava tegevuse kohta ja Natura 2000 alad, mida võidakse mõjutada.....	12
3.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale.....	13
3.3. Natura 2000 ala eelhindamise tulemused ja järeldus.....	13
4. Tegevusega eeldatavalt kaasneva mõju prognoos ja ettepanekud edaspidiseks ning KSH vajalikkuse määramine.....	15
4.1. Missugusel määral loob strateegiline planeerimisdokument aluse kavandatavale tegevusele, lähtudes nende asukohast, iseloomust ja elluviimise tingimustest või eraldatavatest vahenditest.....	15
4.2. Missugusel määral mõjutab strateegiline planeerimisdokument teisi strateegilisi planeerimisdokumente, arvestades nende kehtestamise tasandit.....	17
4.3. Strateegilise planeerimisdokumendi asjakohasus ja olulisus keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse.....	17
4.4. Strateegilise planeerimisdokumendi, sh jäätmekäitluse või veekaitsega seotud planeerimisdokumendi tähtsus Euroopa Liidu keskkonnaalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisel.....	17
4.5. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid (arvestades mõju suurust ja ruumilist ulatust ning võimalikkust, kestvust, sagedust ja pöörduvust, sh kumulatiivsust ning õnnetuste esinemise võimalikkust).....	18
4.5.1. Mõju maastikule, mullale ja pinnasele, veestikule (sh põhjavesi), õhule ning kliimale (sh oht keskkonnale).....	18
4.5.2. Mõju (oht) inimese tervisele ning heaolule (sh geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond).....	19
4.5.3. Mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sh looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus.....	20
4.5.4. Mõju kaitstavatele loodusobjektidele ja Natura 2000 võrgustiku alale.....	22
4.5.5. Piiriülene mõju ja katastroofid.....	23
4.6. Eelhindamise kontroll-loetelu KMH tasandi ehk tegevuslubade võtmes.....	23
4.7. KSH läbiviimise vajalikkus ning seisukohtade küsimise suunised.....	24
Kokkuvõte.....	26
Kasutatud allikad.....	27

Sissejuhatus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhindangu (edaspidi EH) objekt on Räpina Paberivabriku AS tegevuse laiendamiseks vajaminevate ehitise püstitamise Räpinas Võhandu tn 16 (70801:001:0968) ja Võhandu tn 23 (70701:001:0321) kinnisasjale. Võhandu tn 16 kinnisasjale kavandatakse tootmis- ja laohoonet (ehituslune pind 2040 m²), mis jääb osaliselt Võhandu jõe ehituskeeluvööndisse. Võhandu tn 23 kinnisasjale soovib ettevõtte püstitada hakkpuidul ehk puiduhakkel töötava katlamaja (ehituslune pind 800 m², võimsus suurusjärgus 4-5 MW).

Eelhindangu tellija on Räpina Vallavalitsus ja töö koostaja on Alkranel OÜ. Eelhindangu koostamisel lähtutakse kavandatava tegevuse osas tellija poolt saadud informatsioonist. Koostatavat eelhindangut saab eelkõige Räpina Vallavalitsus kasutada täiendava töövahendina DP-ga seonduvates (DP algatamise üle otsustamine jm asjakohane) ja sellele eeldatavalt järgnevates menetlusprotsessides. KSH algatamise vajalikkuse osas otsustamine ning sellest teavitamine toimub keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 35 alusel. Eelnevalt tuleb otsuse eelnõu osas seisukohta küsida asjakohastelt asutustelt (KeHJS § 33 lg 6), kui vastavad asutused (kavandatav tõenäoliselt puudutab vastava asutuse huve või kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva keskkonnamõju vastu) tuvastatakse.

Eelhindangu koostamisel lähtutakse Eesti Vabariigis kehtivatest õigusaktidest ja väljakujunenud õiguslikust praktikast ning aktuaalsetest suunistest. KeHJS § 2² kohaselt on tegevus olulise keskkonnamõjuga, kui see võib eeldatavalt:

- ületada mõjuala keskkonnataluvust;
- põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi;
- seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

Töö koostamisel lähtutakse muuhulgas järgmistest juhenditest:

- „KMH/KSH eelhindamise juhend otsustaja tasandil, sh Natura-eelhindamine” (Riin Kutsar, 2015; Keskkonnaministeeriumi poolt tellitud);
- „Keskkonnamõju hindamise eelhindangu andmise juhend” (Keskkonnaministeerium, 2017);
- „KSH eelhindamise juhend otsustaja tasandil, sh Natura-eelhindamine” (Riin Kutsar ja Keskkonnaministeerium, 2018);
- „Natura 2000 aladega seotud kavade ja projektide hindamine. Metoodilised suunised elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõigete 3 ja 4 sätete kohta“ (Euroopa Komisjon, 28.09.2021. a).

1. Strateegilise planeerimisdokumendi kava ehk kavandatava tegevuse ja selle paikkonna lühikirjeldus

Räpina Paberivabrik AS (<https://www.rappin.ee>, 2023) on Skandinaavia suurim pakkenurkade tootja. Põhitoodanguks on nurgaprofiilid, mida valmistatakse väga erinevate mõõtude ja kujuga (V; U; I; L; R; W). Lisaks pakkenurkadele, on sortimendis suur valik pakke- ja kaitsepaberit ning kartongi nii lehtedena kui ka rullis, samuti kunsti- ja kontoritarbed ning ehitusapp. Toorainena kasutatakse vaid Eestist kogutud vanapaberit.

Räpina Paberivabrik AS põhitegevusalaks on seega paberist lainepaberi ja -papi ning paber- ja papptaara tootmine (EMTAK 17211), papi ja paberi tootmine (EMTAK 17121). Alltegevusvaldkonnaks on sorteeritud materjali taaskasutusse võtmine (38321). Ettevõtte tegeleb jäätmete vastuvõtmise ning töötlemisega, taaskasutades neid oma tootmisprotsessides. Konkurentsipüsimeks on vajalik teha investeeringuid, mis parandavad ressursikasutust ning võimaldavad suurendada tootmismahu. Vabriku tööd reguleerib hetkel mh keskkonnakompleksluba KKL-501352 (vt <https://kotkas.envir.ee>, 2023). 2019. a koostas OÜ Alkranel dokumendi AS Räpina Paberivabriku keskkonnakompleksloa taotluse keskkonnamõju hindamise (KMH) eelhindang, mis oli üheks aluseks keskkonnakompleksloa menetlusele.

Käesoleva KSH EH objekt on Räpina Paberivabriku AS tegevuse laiendamiseks vajaminevate ehitise püstitamine Räpinas Võhandu tn 16 (70801:001:0968) ja Võhandu tn 23 (70701:001:0321) kinnisasjale. Võhandu tn 16 kinnisasjale kavandatakse tootmis- ja laohoonet (joonis Joonis 1, ehitusalune pind 2040 m²), mis jääb osaliselt Võhandu jõe ehituskeeluvööndisse. Võhandu tn 23 kinnisasjale soovib ettevõtte püstitada puiduhakkeli töötava katlamaja (ehitusala pind 800 m², võimsus suurusjärgus 4-5 MW; joonis Joonis 2). Võhandu tn 16 sihtotstarve on hetkel 100% tootmismaa ning Võhandu tn 23 sihtotstarve on hetkel 100% ärimaa. Tegevuste elluviimise kavandamiseks on teadaolevalt vaja läbida planeerimismenetlus (planeerimiseseaduse (PlanS) alusel).

Joonis 1. Võhandu tn 16 kavandatav tootmis- ja laohoonet (oranžiga), hallika ning sinise katusega hooned olemasolevad. Allikas: Räpina Paberivabrik AS, 2023.

Joonis 2. Võhandu tn 23 kinnistule (märgitud punasega) kavandatakse puiduhakkel töötavat katlamaja; läände jääb Võhandu tänav. Aluskaart: Maa-amet, 2023.

Võhandu tn 16 kinnistule kavandatakse tootmis- ja laohoonet, mida esialgu on kavas kasutada ainult laohoonena (valmistoodete, toormaterjali jms ladustamiseks). Arendaja (Räpina Paberivabrik AS) on soovinud jätta ka võimaluse kasutada tulevikus hoonet tootmise eesmärgil, nt paigaldada hoonesse tootmisliini. Võhandu tn 16 (kinnistu kogupindala u 2 ha) kavandatava hoone (ehituslune pind 2040 m²) ehitamiseks on vajalik vähendada ehituskeeluvööndit (EKV). Kavandatavast tootmis- ja laohoonest jääb praegusesse EKV-sse 1056 m². Looduskaitseseaduse (LKS) § 40 järgi võib kalda ehituskeeluvööndit vähendada, arvestades kalda kaitse eesmarke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Kalda ehituskeeluvööndi vähendamine võib toimuda Keskkonnaameti nõusolekul (planeerimismenetluse (üldplaneeringut muutev) käigus). EKV-ga seotud teematikat on avatud täpsemalt ptk 4.5.3.

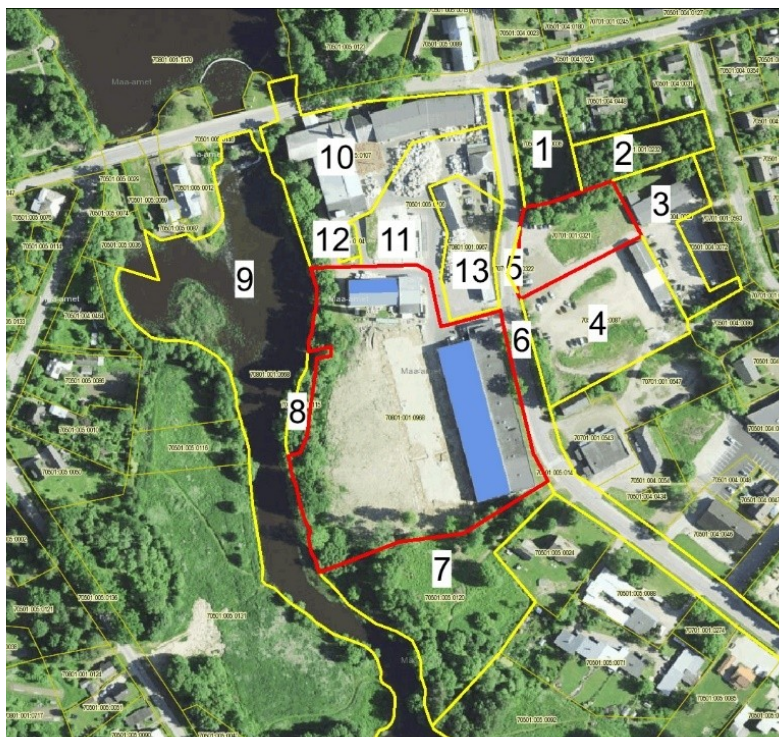
Võhandu tn 23 (kinnistu pindala u 0,3 ha) kavandatavas puiduhakkel töötavas katlamajas (4-5 MW) on arendajal plaan hakata tootma auru paberi kuivatamiseks ja kütma Räpina Paberivabrik AS hooneid. Kontori osa katlamajja kavandatud ei ole. Esialgu on ettevõttel plaan kasutada katlamajast tulevat soojust ainult enda tarbeks, tulevikus arvestatakse ka võimalusega müüa jääksoojust linna soojustrassi. Katlamaja rajamine ei ole seotud KeHJS § 6 lg 1 p 3, st tegemist ei ole vastava lävendväärtusega. Katlamaja tööle rakendamisele eelnevad ka asjakohase keskkonnaloa ja/või registreeringu taotlemine või tegevuse kajastamine kehtivas keskkonnakompleksloas ehk loa KKL-501352 tulevane täiendamine. Vastavate dokumentide taotlemise või ajakohastamise menetlemine on kavas hiljemalt katlamaja projekteerimise faasis.

2. Mõjutatava keskkonna ja olemasoleva olukorra lühikirjeldus

Peatüki koostamisel on arvestatud esimeses peatükis, juhendmaterjalides ning avalikult ja erialaselt kasutatavates andmebaasides sisalduvat teavet. Andmebaasidena kasutatakse peamiselt EELIS programmi (Eesti Looduse Infosüsteem, Keskkonnaagentuur (03.05.2023)) ja Maa-ameti kaardirakendusi (2023). Peatükis on DP kava lähialana käsitletud kuni 100 m raadiuses olevat ala. Taustinformatsiooni edastamiseks on käsitletud vajadusel ka laiemat ala.

Eelhinnangus käsitletav ala asub Põlvemaal Räpina vallas (ajaloolise Räpina linna koosseisus). Räpina vallas elab Räpina Vallavalitsuse andmetel 2023. a alguse seisuga 6417 elanikku, neist 2154 elab vallasiseses Räpina linnas. Räpina linnas ümbritsevad DP kava ala järgmised kinnistud (vt ka joonist Joonis 3):

- 1 – Pargi tn 21 (70501:004:0036), 100% elamumaa (ühtlasi lähim elamu kavandatavale katlamajale (ca 60 m Võhandu tn 23 maaüksuse piirist));
- 2 – Rahu tn 13 (70801:001:0232), 100% sihtotstarbeta maa;
- 3 – Rahu tn 11 (70501:004:0069), 100% tootmismaa;
- 4 – Võhandu tn 23c (70501:004:0087), 100% ärimaa;
- 5...6 – Võhandu tn T2 (70701:001:0322 / 70501:005:0141), 100% transpordimaa;
- 7 – Võhandu tn 18 (70501:005:0120), 100% riigikaitsemaa;
- 8 – Võhandu tn 16b (70501:005:0115), 100% ühiskondlike ehitiste maa;
- 9 – Võhandu jõgi (70801:001:0668), 100% sihtotstarbeta maa;
- 10 – Pargi tn 23 (70501:005:0107), 100% tootmismaa (AS Räpina Paberivabrik);
- 11 – Võhandu tn 12a (70501:005:0106), 100% tootmismaa (AS Räpina Paberivabrik);
- 12 - Pargi tn 23b (70501:005:0104), 100% tootmismaa (AS Räpina Paberivabrik);
- 13 - Võhandu tn 14 (70801:001:0967), 100% tootmismaa (AS Räpina Paberivabrik).

Joonis 3. DP kava alaga (punasega) ehk Võhandu tn 16 (läänesuunal) ja Võhandu tn 23 (idasuunal) piirnevad kinnistud. Aluskaart: Maa-amet, 2023.

Alljärgnevalt on esitatud ülevaade peamistest (arvestades tegevuse iseloomu) ja asjakohastest ning kõrgematest planeerimisdokumentidest ja arendusdokumentidest tulenev paikkonna kirjelduse osa. Vastavale infole järgneb ka paikkonna muude ja käesoleval juhul asjakohaste aspektide kirjelduste osa.

Põlva maakonnaplaneeringu 2030+ (2013-2017) järgi jääb Võhandu tn 16 osaliselt (ca 0,7 ha) rohevõrgustiku alale (vt joonist Joonis 4). Linnalise asustuse aladele ulatuvad roheline võrgustiku osad on eelkõige puhkeotstarbelised. Kogu DP kava ala asub väärtuslikul maastikul. Ettevõtluspiirkondadena on esile toodud eelkõige planeeringulahenduse järgseid linnalise asustuse alasid (sh Räpina linn). Lisaks on toodud mh välja tingimus, et elamu- ja tööstusalade lähestikku planeerimisel tuleb lähtuda häiringute vähendamise vajadusest (sh arvestada müra, välisõhusaaste, lõhna, valgusreostuse, jäätmetekke, liikluskoormusega jms asjakohaste aspektidega).

Joonis 4. DP kava ala (punased alad) paikneb osaliselt maakonna rohevõrgustikul (märgitud roheline viirutusega). Allikad: aluskaart - Maa-amet, 2023; Põlva maakonnaplaneering, 2013-2017.

Räpina valla üldplaneeringus (ÜP; 2023) on maakonnaplaneeringus märgitud rohevõrgustik (joonisel Joonis 4) esindatud rohekoridorina. Maakasutuslikult on DP kava ala märgitud kui kaubandus-, teenindus- ja büroohoone ning tootmise- ja logistikakeskuse maa-ala. Vastava maa-ala planeerimisel ja hoonestuse kavandamisel lähtuda järgnevast: *keskkonnahäiringuid põhjustava objekti rajamisel tuleb lähtuda eesmärgist vähendada keskkonnahäiringuid võimalikult suures ulatuses, arvestades kavandatava tegevuse iseloomust tulenevalt vajalikku kaugust elamutest ja ühiskondlikest aladest; tootmisalade rajamisel kõrvuti elamute ja ühiskondlike aladega, tuleb kaaluda haljaspuhvri rajamise vajadust tootmisala ja tundliku ala vahele tootmise maa-alale. Haljaspuhvri vajadust hinnata üksikjuhtumi põhiselt, tulenevalt tootmistegevuse iseloomust ja asukohast naaberalade suhtes. Haljaspuhvrite rajamisel arvestada, et haljastuse laius puhvertsoonina toimimiseks peab üldjuhul olema minimaalselt 30-50 m ning müra vähendava meetmena toimimiseks tuleks lisaks puudele istutada ka tihe põõsastik.* Detailsemaks planeerimiseks ja/või projekteerimistingimuste andmiseks on mh seatud järgnevad tingimused: hoonete suurim lubatud ehitisealune pind krundi pindalast – maksimaalselt 60% ning krundi haljastatav/looduslikuna säiliv osa – minimaalselt 20%.

Ptk 1 alusel soovitakse tegevusega vähendada ka veekogumi kalda ehituskeeluvööndit. Räpina valla üldplaneeringus (2023) on seoses EKV vähendamisega kirjas järgnev (EKV vähendamise taotlemise eeldused):

1. ehituskeeluvööndi vähendamine ei ole põhjendatud, kui alale hoonete ja rajatiste planeerimine eeldab hiljem maapinna ulatuslikku täitmist;
2. kaitstavate loodusobjektidega kattuvatel aladel tuleb analüüsida ehituskeeluvööndi vähendamise mõju kaitseala kaitse-eesmärkidele;
3. teadaolevatele perioodiliselt üleujutatavate aladele suuremahulist täiendavat arendust mitte suunata. Kui tiheasustusaladel esineb teadaolevalt perioodilisi üleujutusi, tuleb seada rangemad nõuded sademe- ja reoveekäitluse korraldamiseks;
4. tõstetud teetammiga maanteed ja tänavate rajamisel on oluline arvestada sademe- ja lumesulavee äravooluga selliselt, et ei tekiks teeäärsete kinnistute üle ujutamise ohtu.

2023. a kehtestatud ÜP teostamisel on arvestatud valla ja selles asuva linna varasemate detailplaneeringutega (DP), mis on esitatud ka kaardirakenduses EVALD (<https://service.eomap.ee/räpinavald/>, 2023). Käesolevas töös käsitletav Võhandu tn 23 kinnistu piirneb idast (vt ka joonist Joonis 3) Räpina jäätmejaamaga, mis on seotud 2004. a kehtestatud Võhandu tn 23a maa-ala DP-ga (varjualused sorteeritud jäätmete vastuvõtuks, sh ohtlikud jäätmed). Räpina valla ÜP järgi kuulub jäätmejaama ala samuti kaubandus-, teenindus- ja büroohoone ning tootmise- ja logistikakeskuse maa-alasse.

Räpina valla arengukava aastateks 2023–2030 (2022) viitab mh, et vanimaks tööstusharuks on paberitööstus, mille algusaastad ulatuvad aastasse 1728 (Maa-ameti (2023) alusel on Räpina paberivabriku peakorpuse hoone mh muinsusmälestis). Paberivabrik toimib täna nii tootmis- kui ka turismiettevõttena. Lisaks paberivabrikule on paberitööstusesse lisandunud ka teisi ettevõtteid, kes oma tegevusega lisavad paberile või kartongile lisandväärtust vormides sellest erinevaid tooteid. Arengu pikaajalise suundumusena on mh välja toodud jätkuvalt positiivsete eelduste loomist ettevõtluse arenguks, hoides olemasolevaid ettevõtjaid piirkonnas. Võhandu tn 16 hoonestusalade tihendamise ja katlamaja kavandamise (Võhandu tn 23) kaalumised on vastava suundumuse järgsed. Puiduhakkel töötava katlamaja rajamine Võhandu tn 23 kinnistule on eeskätt seotud hoonete kütmisega ja auru tootmisega paberi kuivatamiseks. **Energiamajanduse arengukava (ENMAK) aastani 2030** (2017) kirjeldab Eesti soojusmajanduse arengu visiooni aastani 2050, mis näeb ette, et soojust toodetakse valdavas enamuses kohalikest ja taastuvatest kütustest.

DP kava ala (Võhandu tn 16) piirneb avalikult kasutatava Võhandu jõega (VEE1003000), mis kuulub Ida-Eesti vesikonda. **Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava** (2022) järgi piirneb DP kava ala veekogumiga Võhandu Räpina paisust suudmeni. Veemajanduskava järgselt oli veekogumi koondseisund 2019. a halb: kesine ökoloogiline seisund; halb keemiline seisund ja hindamata hüdro-morfoloogiline seisund. Kesise ökoloogiline seisundi tingisid: Räpina pais, kaks hüdroelektrijaama ja ebaühtlane veerežiim. Halva keemilise seisundi tingis aga Hg (elavhõbe) kalas ja fluoranteen vees. Veekogumi koormustena on välja toodud ühiskanaliseerimisega ühendamata majapidamised, põllumajandustegevus, metsakuivendus, > 2000 ie reoveepuhasti heitveelask, < 2000 ie reoveepuhastid jm heitveelasud ning sademevee ülevoolude ja sademevee väljalaskmete koormus. Koormuste leevendamise meetmed on enamasti administratiivsed (nt järelevalve tegemine, keskkonnakaitselubade tehniliste tingimuste järgimine jne). Kehtiv veemajanduskava prognoosis, et 2021. ja 2027. a seatud eesmärk, et veekogumi Võhandu Räpina paisust suudmeni seisund on hea, jääb siiski saavutamata (st lubatud on pikendatud eesmärk ehk hea seisundi hilisem saavutamine).

Maa-ameti (2023) andmetel ei asu DP kava alal **maaparandussüsteeme** ja **maardlaid**, lisaks on alal **põhjavesi keskmiselt kaitstud** (st reostusohhtlikkuse tase keskmine) ning DP kava alale ei ulatu **ohhtlike ettevõtete ohualasid**. Eesti pinnase radooniriski kaardi andmetel (2020) on Räpina linnas radooniriskiks märgitud 30-50 kBq/m³, mida loetakse tolereeritavaks riskitasemeks. Vastav andmestik tugineb Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlase (Keskkonnaministeerium, 2017) kaardile 6.1. Vastavalt standardile „*Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks*“ (EVS 840:2017) jaotatakse pinnaseõhu Rn-sisalduse alusel Eesti pinnas Rn-riski tasemelt madalaks (< 10 kBq/m³), normaalseks (10–50 kBq/m³), kõrgeks (50–250 kBq/m³) ja eriti kõrgeks (> 250 kBq/m³). Lisainfoks võib välja tuua, et kõrgendatud radooniriskiga aladega on seotud ka määrus *Tööruumide õhu radoonisisalduse viitetase, õhu radoonisisalduse mõõtmise kord ja tööandja kohustused kõrgendatud radooniriskiga töökohtadel*.

Looduskaitsealistest aspektidest saab välja tuua, et DP kava ala ei asu Natura 2000 võrgustikus ega looduskaitsealal. EELIS andmetel (03.05.2023. a) asub DP kava alal (Võhandu tn 16 kinnistu piirkonnas) mitmete II kaitsekategooria liikide (nahkhiirte) leiukohti:

- nattereri lendlase (*Myotis nattereri*) ja tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) toitumisala (KLO9104557 / KLO9100060) – viimane kinnitatud vaatlus 2001;
- käabus-nahkhiire (*Pipistrellus pipistrellus*) toitumisala (KLO9104556) – viimane kinnitatud vaatlus 2004;
- pruun-suurkõrva (*Plecotus auritus*) suvine varjepaik ja toitumisala (KLO9104554) – viimane kinnitatud vaatlus 2006;
- pargi-nahkhiire (*Pipistrellus nathusii*) suvine varjepaik ja toitumisala (KLO9104555) – viimane kinnitatud vaatlus 2007;
- veelendlase (*Myotis daubentonii*) ja põhja-nahkhiire (*Eptesicus nilssonii*) toitumisala (KLO9104552 / KLO9104553) – viimane kinnitatud vaatlus 2007;
- suurvidevlase (*Nyctalus noctula*) suvine varjepaik ja toitumisala (KLO9104558) – viimane kinnitatud vaatlus 2008.

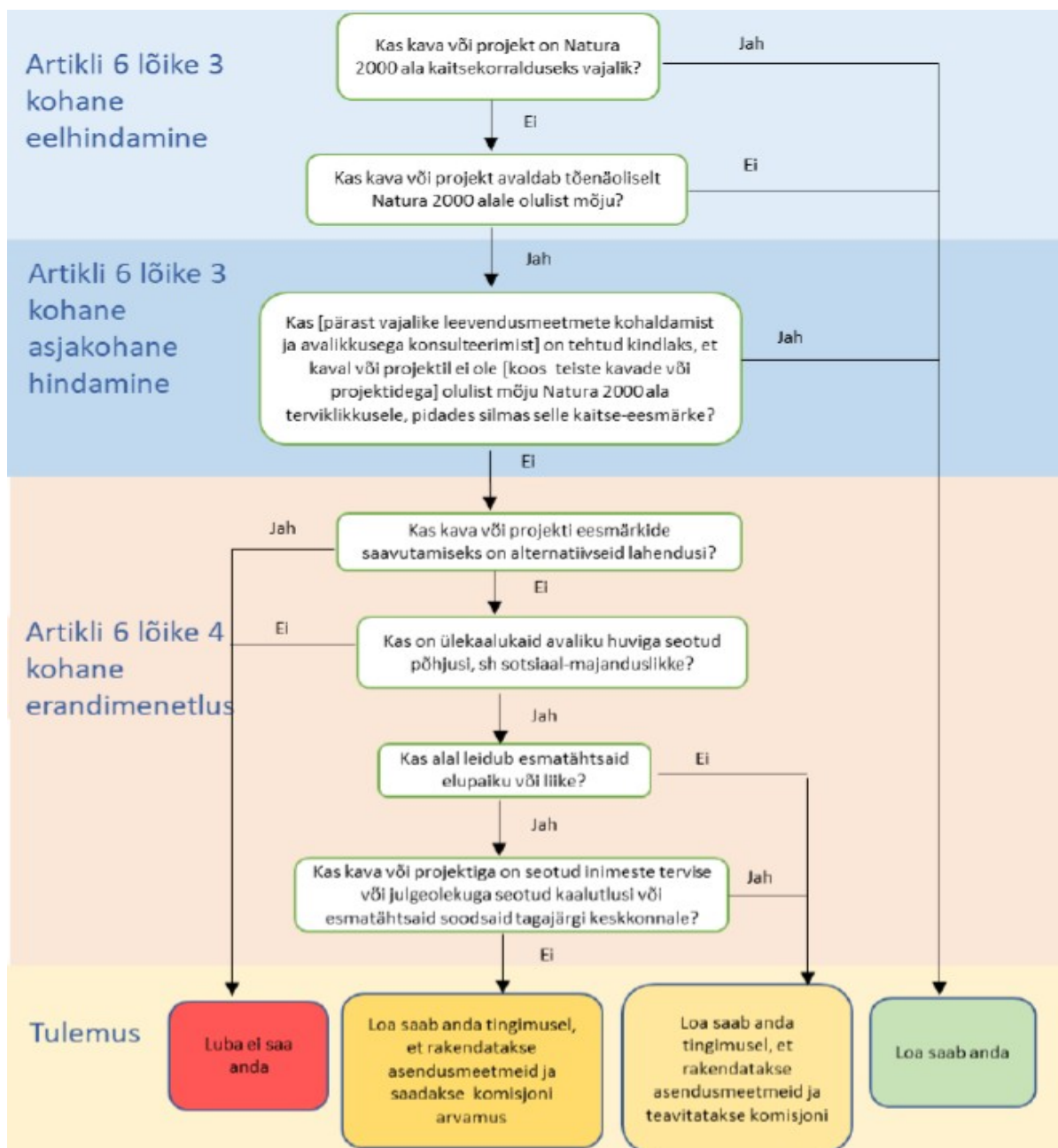
Johtuvalt ka eelnevast loetelust, siis piirneb Võhandu tn 16 kinnistu **Räpina nahkhiirte püsielupaigaga (KLO3001046)** ning selle kaitset reguleeriva piiranguvööndiga (KLO3101236). Püsielupaigas on lubatud (alus - *Nahkhiirte Hanila ja Räpina püsielupaiga kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri*) Keskkonnaameti nõusolekul:

- 1) muuta veekogude veetaset ja kaldajoont;
- 2) kasutada biotsiidi, taimekaitsevahendit ja väetisi;
- 3) püstitada ehitisi, kaasa arvatud ajutisi ehitisi;
- 4) teha 1. septembrist 1. maini raieid.

DP kava ühe arendustsooni (Võhandu tn 16) lähialal ehk Võhandu jões asuvad EELIS andmetel ka III kaitsekategooria vee-elustiku leiukohad: hink (*Cobitis taenia*; KLO9120974), võldas (*Cottus gobio*; KLO9102548) ja vingerjas (*Misgurnus fossilis*; KLO9123301). Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv ala **Räpina loodusala** (EE0080216) seondub samuti Võhandu jõega, mis piirneb ka Võhandu tn 16 potentsiaalse arendusalaga (senise hoonestuse tihendamise, vt ptk 1). Täpsem informatsioon Räpina loodusala kohta on toodud käesoleva dokumendi peatükis 3.

3. Natura 2000 alade eelhindamine

Käesolev peatükk (edaspidi ptk) on jaotatud erinevateks alamosadeks lihtsustamaks info menetlemist. Natura 2000 alade teemade analüüsil on lähtunud mh juhenddokumentidest *Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis* (R. Kutsar jt, 2019) ning *Natura 2000 aladega seotud kavade ja projektide hindamine. Metoodilised suunised elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõigete 3 ja 4 sätete kohta* (Euroopa Komisjon, 28.09.2021. a). Samuti on järgitud määrust *Nahkhiirte Hanila ja Räpina püsielupaiga kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri*, dokumenti *Nahkhiirlaste (Vespertilionidae) kaitse tegevuskava* ning muid juriidilisi materjale. Natura hindamise protsessi põhimõtteline skeem on toodud joonisel Joonis 5. Käesolevas dokumendis keskendutakse eelhindamise tasandile.

Joonis 5. Natura 2000 ala mõjude kaalumise skeem. Allikas: Euroopa Komisjon, 2021.

3.1. Informatsioon kavandatava tegevuse kohta ja Natura 2000 alad, mida võidakse mõjutada

Kavandatav tegevus – Räpina Paberivabriku AS tegevuse laiendamiseks vajaminevate ehitise püstitamise Räpinas Võhandu tn 16 ja Võhandu tn 23 kinnisasjale. Ptk 1 alusel Võhandu tn 16 kinnisasjale kavandatakse senist paberivabriku tegevust täiendavat tootmis- ja laohoonet (ehitusalus pind 2040 m²), mis jääb osaliselt Võhandu jõe ehituskeeluvööndisse. Võhandu tn 23 kinnisasjale soovib ettevõtte püstitada puiduhakkel töötava katlamaja (ehitusalus pind 800 m², võimus suurusjärgus 4-5 MW).

Paikkonnaga on seotud Natura 2000 alana **Räpina loodusala** (registrikoodiga RAH0000235, rahvusvahelise koodiga EE0080216; 45,5 ha), kus kaitse-eesmärgiks on II kaitsekategooria liigi tiigilendlase (*Myotis dasycneme*) kaitse. **Kavandatav tegevus ei ole seotud Natura 2000 alade kaitsekorraldusliku korraldusega.** Vastava liigi soodsa seisundi tagamist katab/reguleerib ka **Räpina nahkhiirte püsielupaik (KLO3001046)**. Püsielupaigas on lubatud (alus - *Nahkhiirte Hanila ja Räpina püsielupaiga kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri*) Keskkonnaameti nõusolekul:

- 1) muuta veekogude veetaset ja kaldajoont;
- 2) kasutada biotsiidi, taimekaitsevahendit ja väetisi;
- 3) püstitada ehitisi, kaasa arvatud ajutisi ehitisi;
- 4) teha 1. septembrist 1. maini raieid.

Järgnevalt on esitatud kaitstava liigi ohutegurid, ohuteguritega seonduvad üldmeetmed ning lühi- ja pikaajalised eesmärgid. Kasutatud allikateks on mh *Nahkhiirlaste (Vespertilionidae) kaitse tegevuskava* ja Natura 2000 Network Viewer (<https://natura2000.eea.europa.eu/>, 2023). Kavandatava tegevuse iseloomu arvestades ning Natura 2000 alade eelhindamise aspektist lähtuvalt on DP kava mõjuala piiritletav Võhandu tn 16 kavandatava uue hoone ehitustsooniga, kavandatava katlamajaga (arvestades mh vastava objekti asetusega) mõju eelduseid ei ole.

Ohutegurite mõjude eelduste skaala Eestis elavatele nahkhiirtele (Keskkonnaamet, 2017):

- kriitilise tähtsusega – võib viia liigi hävimisele 20 a jooksul;
- suure tähtsusega – võib viia 20 a jooksul populatsiooni kahanemisele enam kui 20%;
- keskmise tähtsusega – võib viia 20 a jooksul populatsiooni kahanemisele märkimisväärsel osal areaalist vähem kui 20%;
- väikese tähtsusega – omab vaid lokaalset tähtsust, populatsiooni kahanemine 20 a jooksul on vähem kui 20%.

Keskkonnaameti hinnangul on Räpina nahkhiirte püsielupaik väga oluliseks nahkhiirte suviseks elupaigaks. **Tiigilendlase (*Myotis dasycneme*)** esinemine looduslal on EL infosüsteemis märgitud tavaliseks (hinnang A). **Asjakohased ja eelneval skaalal defineeritavad ohutegurid** on alal järgnevad:

- keskmine - talvitumispaikades häirimine (sh renoveerimine, rekonstrueerimine ja lammutamine).
- väike;
 - talvitumispaikade prahistamine ning suvisteks varjupaikadeks olevate ehitiste renoveerimine, rekonstrueerimine ja lammutamine.
 - metsade majandamine.
 - valgusreostus.
 - abiootilised tegurid ja haigused.

Vastavalt ohuteguritele on Nahkhiirlaste (*Vespertilionidae*) kaitse tegevuskavas välja toodud nahkhiirte soodsa seisundi saavutamiseks üldmeetmed (riiklikul tasandil):

- elupaikade inventuurid (sh riiklik seire);
- rändeteede kaardistamine;
- varjekastide paigaldamine;
- nahkhiirte kaitse populariseerimine ja avalikkuse teadlikkuse suurendamine;
- rahvusvaheline koostöö;
- tegevuskava uuendamine;
- nahkhiirte suvise elupaigakasutuse ja -nõudluse uuringud.

Samuti on nahkhiirlaste kaitse tegevuskavas seatud **lühiajalised ja pikaajalised kaitse-eesmärgid** (5a/15a): lühiajaline – parandada talvituspaikade kvaliteeti ja tõhustada nende kaitset; pikaajaline – nahkhiirte soodsa seisundi tagamine Eestis. Tiigilendlaste osa konkreetsel alal kaitse-eesmärgid (tuletatud mh LKS § 3):

- Lühiajaline (10 a) – elupaiga ja liigi soodsa seisundi tagamine.
- Pikaajaline (30 a) – elupaiga ja liigi soodsa seisundi tagamine.

3.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Võhandu tn 16 kinnisasjale kavandatakse täiendavat hoonet (ehitusala pind 2040 m²), mis oleks kompleksis paberitööstuse seniste tootmis- ja laohoonetega. 2019. a koostas OÜ Alkranel dokumendi *AS Räpina Paberivabriku keskkonnakompleksloa taotluse keskkonnamõju hindamise (KMH) eelhindang*, mis oli üheks aluseks keskkonnakompleksloa menetlusele. Toonane analüüs näitas, et vastaval ning pikaajalisel tootmistegevusel ei ole mõju eelduseid Natura 2000 alale.

Käesolevaga kavandatakse täiendavat kinnist tootmishoonet, mille ehitus ja hilisem käitlusala (kompleksis senise tootmisega) jääb väljapoole (enamjaolt > 25 m) Natura 2000 ala. *Nahkhiirlaste (*Vespertilionidae*) kaitse tegevuskavast* nähtub, et oluline suvine elupaik ehk Räpina nahkhiirte püsielupaik on heas seisus. Tegevusega ei kaasne tiigilendlaste toitumisala kvaliteedi langust (st puuduvad faktorid, mida ptk 3.1 on nimetatud ja võiksid tekitada ka väikese tähtsusega ohtu vastava liigi soodsale kestlikkusele). Lisaks saab välja tuua, et Võhandu tn 16 kinnistul väljaspool vähendatavat EKV-t (vt ka ptk 4.5.3) puuduvad olulised looduslikud varjupaigad (puudub kõrghaljastus, puuõõnsused). Eelnevast lähtuvalt ei ole uue hoone rajamisega ette näha varjupaikade vähenemist. Säilib puistu jõe kaldal. Seega täiendava tootmis- ja laohoone ehitusaegsed ja kasutusaegsed tegurid ei mõjuta negatiivselt Natura 2000 ala kaitse-eesmärgiks olevat tiigilendlast. **Tulenevalt sellest ei ole fikseeritud ohtu kaitse-eesmärkide täitmisele ning Natura 2000 alade kohase täis- ehk asjakohase hindamise läbi viimise vajadus puudub.**

3.3. Natura 2000 ala eelhindamise tulemused ja järeldus

Peatükkide 3.1 ja 3.2 alusel ei fikseeritud negatiivseid ohtusid Natura 2000 ala (Räpina loodusala) kaitse-eesmärkide täitmisele, mistõttu ei ole vajadust läbi viia Natura 2000 alade kohast täis- ehk asjakohast hindamist (kehtiva õiguskorra järgselt eeldaks vastava vajaduse tuvastamine KSH menetlust).

Seega järeldub, et objektiivsetel alustel mõju eeldusi analüüsitud Natura 2000 ala eesmärkidele ei ole. Siiski toob töö koostaja siinkohal välja veel järgnevat, toetudes juhisele

Natura 2000 aladega seotud kavade ja projektide hindamine. Metoodilised suunised elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 lõigete 3 ja 4 sätete kohta (Euroopa Komisjon, 2021). Vastavast juhiseist nähtub, et hinnangud tuleb üle vaadata, kui kava või projekti ettevalmistamise käigus muudetakse või täiendatakse ning sellisel juhul tuleb muudetud kava või projekti suhtes teha uus Natura 2000 ala eelhindamine.

4. Tegevusega eeldatavalt kaasneva mõju prognoos ja ettepanekud edaspidiseks ning KSH vajalikkuse määramine

Peatükk (edaspidi ptk) on jaotatud erinevateks alamosadeks lihtsustamaks info menetlemist. Alljärgnevad ptk-d näitavad, kas ja millised faktorid (lisaks ptk 3 esile toodud järeldustele) võivad oluliseks kujuneda KSH algatamisel või mitte algatamisel.

Eelhinnangu koostamisel ehk planeerimisdokumendi mõjude kaalutlemisel arvestatakse (alus: KeHJS § 33 lg 3-5 ning Kutsar, 2015/2018) järgnevaid aspekte (koostoimes käesoleva dokumentide ptk 1 - 3 esitatud teabega):

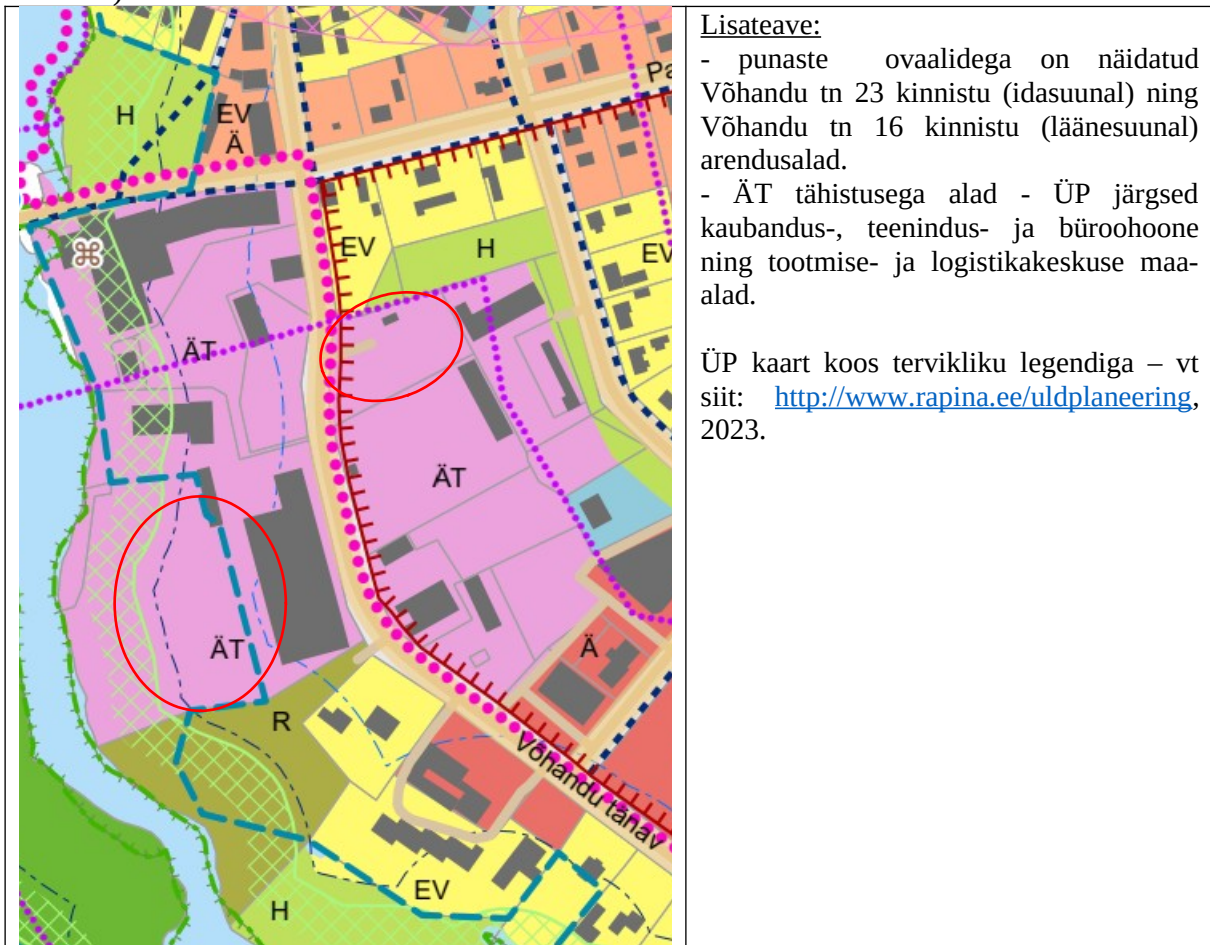
1. missugusel määral loob strateegiline planeerimisdokument aluse kavandatavatele tegevustele, lähtudes nende asukohast, iseloomust ja elluviimise tingimustest või eraldatavatest vahenditest;
2. missugusel määral mõjutab strateegiline planeerimisdokument teisi strateegilisi planeerimisdokumente, arvestades nende kehtestamise tasandit;
3. strateegilise planeerimisdokumendi asjakohasus ja olulisus keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse;
4. strateegilise planeerimisdokumendi, sh jäätmekäitluse või veekaitsega seotud planeerimisdokumendi tähtsus Euroopa Liidu keskkonnavalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisel;
5. strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid (arvestades mõju suurust ja ruumilist ulatust ning võimalikkust, kestvust, sagedust ja pöörduvust, sh kumulatiivsust ning õnnetuste esinemise võimalikkust);
 - 5.1. mõju maastikule, mullale ja pinnasele, veestikule (sh põhjavesi), õhule ning kliimale (sh oht keskkonnale);
 - 5.2. mõju (oht) inimese tervisele ning heaolule (sh geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond);
 - 5.3. mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sh looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus;
 - 5.4. mõju kaitstavatele loodusobjektidele ja Natura 2000 võrgustiku alale;
 - 5.5. piiriülene mõju ja katastroofid.

Alljärgnevates peatükkides (4.1-4.5) on eelnevalt esitatud loetelu täpsemalt lahti kirjutatud. Ptk 4.6 sisaldab veel täiendavat kontroll-loetelu KMH tasandi ehk tegevuslubade võtmes. Ptk 4.7 võtab kokku KSH vajalikkuse lõpphinnangu (käesoleva töö põhjal) ja annab suuniseid lõpliku KSH otsuse (algatada või mitte) eelnõu osas seisukohtade küsimiseks.

4.1. Missugusel määral loob strateegiline planeerimisdokument aluse kavandatavale tegevusele, lähtudes nende asukohast, iseloomust ja elluviimise tingimustest või eraldatavatest vahenditest

Detailplaneeringu (DP) kava (vt ka ptk 1) näeb ette Räpina Paberivabrik AS laiendamiseks vajaminevate ehitiste püstitamist Räpinas Võhandu tn 16 ja Võhandu tn 23 kinnistutele. Võhandu tn 16 on kavandatud rajada senist tegevust täiendav tootmis- ja laohoone ning Võhandu tn 23 on kavandatud rajada puiduhakkel töötav katlamaja (võimsus suurusjärgus 4-5 MW). DP kavaga soovitatav tegevus sobitub põhimõtteliselt kavandatavasse asupaika, tuginedes ümbritsevale maakasutuslikule situatsioonile ning Põlva maakonnaplaneeringule ja Räpina valla üldplaneeringule. Kehtiva Räpina valla ÜP järgi on DP kava ala määratud kui

kaubandus-, teenindus- ja büroohoone ning tootmise- ja logistikakeskuse maa-ala (vt joonist Joonis 6).

Joonis 6. Väljavõte Rõpina valla ÜP-st koos DP kava aladega. Allikas: Rõpina valla ÜP, 2023.

Võhandu tn 23 kavandatav puiduhakkkel töötav katlamaja on loogilises ja logistiliselt soodsas asukohas, kus enamjaolt ümbruses on juba varem väljakujunenud tööstus- ja ärihoonete alad. Võhandu tn 23 piirneb põhjast elamumaaga (elamu vastava krundi piirist ca 60 m kaugusel). Vastava objekti ja katlamaja vahele haljaspuhvrit ÜP-s sätestatud suuniste (vt ptk 2) alusel luua ei saa, tulenevalt arendatava krundi pindalast. Samas on võimalikke häiringuid võimalik minimeerida ka muude, väiksema maavajadusega meetmetega, kui see osutub asjakohaseks. Täpsemalt on vastava teema osas esitatud kirjeldus ptk 4.5.2.

Võhandu tn 16 kavandatav tootmis- ja laohoone on ka loogilises ja logistiliselt soodsas asukohas, sest asub Rõpina Paberivabrik AS tootmisterritooriumil kõrvuti teiste tootmiseks vajalike hoonetega. Vastava täiendava hoone rajamine võimaldaks efektiivsemalt korraldada tootmise ja laondusega seotud logistikat, toetades nii ettevõtluse jätkusuutlikust, mis on ka valla arendusdokumentide (vt ptk 2) järgi oluline. Võhandu tn 16 kavandatava tootmis- ja laohoone rajamiseks on samas vajalik vähendada ehituskeeluvööndit (EKV), vt täpsemalt ka ptk 4.5.3.

Käesoleva teema koondvaates tuleb veel välja tuua, et ptk 1 – 3 koondatud teabe alusel ei saa DP kavaga kavandatavat ja paikkonna kirjeldusi arvestades järeldada, et tegemist oleks arendusega, mis vajaks ebaproportsionaalseid vahendeid planeeritava elluviimiseks või haldamiseks. Seega ei ole ka nt finantsvahendid tegevuse korrektseks elluviimiseks teadaolevalt takistavaks teguriks.

4.2. Missugusel määral mõjutab strateegiline planeerimisdokument teisi strateegilisi planeerimisdokumente, arvestades nende kehtestamise tasandit

DP kava maakasutuslikud eesmärgid järgivad ptk-s 2 esile toodud planeerimis- ja arengudokumentide põhimõttelisi arengusuundi (toetudes ka ptk 4.1). Kavandatav tegevus ei takista teiste ümbruskonna kinnistute senist maakasutust ega loo eeldusi negatiivse olustiku tekkeks (sh müra temaatika osas, mida on puudutatud täpsemalt ptk 4.5.2). Teadaolevalt puuduvad sellised strateegilised kavad, mille elluviimist kavandatav tegevus võiks eelkõige negatiivselt mõjutada.

DP kava loob selle edasisel võimalikul menetlusel (DP menetlusena, mis muudaks kehtivat ÜP-d veekogu kalda ehituskeeluvööndi kontekstis, vt ka ptk 4.5.3) juriidiliselt korrektsed seosed ka kõrgemate strateegiliste dokumentidega/arengudokumentidega (vt ptk 2; mh nende korraliseks üle vaatamiseks või tulevaseks ajakohastamiseks (asjakohane sisend)) ning võimaldab menetleda tegevuste elluviimiseks vajalikke tegevuslubasid piisava täpsusastmega.

4.3. Strateegilise planeerimisdokumendi asjakohasus ja olulisus keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse

Detailplaneeringu kava edasine menetlus (DP algatamise järgselt) on eelnevate alampeatükkide alusel asjakohane vastavas kohas (ehituskeelu vööndi vähendamise temaatikat vt täiendavalt ptk 4.5.3). DP menetlustasandi puhul puuduvad olulised seosed keskkonnakaalutluste integreerimisel teistesse valdkondadesse.

DP protsessi tasandit arvestades ei ole DP (sh kava) seega otseseks vahendiks näiteks riiklike keskkonnakaalutluste muutmisel. Samas arvestaks planeerimise protsess (DP menetluse algatamisel) riiklike normatiividega, mis tulenevad keskkonnakaalutlustest. DP edasise menetluse käik võimaldab muuhulgas tulevikus vastavaid teisi kavasid või dokumente ajakohastada teemakohase (tegevuse toimimine vastavas asupaigas) teabega (nt vastavate kavade korraliste ülevaatuste perioodidel). See tähendab, et näiteks kõrgemates strateegilistes dokumentides on võimalik lähtuda tulevaste otsuste tegemisel (sh keskkonnakaalutluste edasisel integreerimisel) aktuaalsest teabest ja/või situatsioonist. Viimati nimetatud täpsustavat infot koondab vajadusel ka käesoleva eelhinngu peatükk 3.5.

4.4. Strateegilise planeerimisdokumendi, sh jäätmekäitluse või veekaitsega seotud planeerimisdokumendi tähtsus Euroopa Liidu keskkonnavalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisel

Alampeatüki pealkirjast lähtuvalt – võimaliku DP menetlus ei ole otseselt seotud jäätmekäitluse või veekaitsega ega Euroopa Liidu keskkonnavalaste õigusaktide nõuete ülevõtmisega. Küll aga peab arvestama ja ka arvestab (läbi õiguslikult paika pandud DP koostamisprotsessi) käesolev DP protsess (DP menetluse algatamisel) riiklike normatiividega (kujundatud tulenevalt EL nõuetest), toetudes ka ptk 1, 2 ja 3 ning Eesti riigi õigusaktide regulatsioonile ja raamistikule.

4.5. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid (arvestades mõju suurust ja ruumilist ulatust ning võimalikkust, kestvust, sagedust ja pöörduvust, sh kumulatiivsust ning õnnetuste esinemise võimalikkust)

Käesolev ptk — strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega seotud keskkonnaprobleemid (arvestades mõju suurust ja ruumilist ulatust ning võimalikkust, kestvust, sagedust ja pöörduvust, sh kumulatiivsust ning õnnetuste esinemise võimalikkust) — jaotub omakorda viieks alamptk-ks.

4.5.1. Mõju maastikule, mullale ja pinnasele, veestikule (sh põhjavesi), õhule ning kliimale (sh oht keskkonnale)

Kavandatava tegevuse tulemusel maastikuvorme kui selliseid ei muudetak. St ei kujundata senisega võrreldes märgatavalt ümber ei pinnavorme ega ka juba linnalist ehk mitmekesisest ehitiste kompleksi, mis paikneb tiheasustuslal (vaata ka ÜP väljavõtte joonist Joonis 6, ptk 4.1).

Antud aladele hoonete (funktsioonid vt ptk 1) kavandamine ja kasutuselevõtt ei oma olulist negatiivset mõju ka mullale ja pinnasele, mis linnakeskkonnas (vt ka ptk 2) antud asukohas ei ole enam ka looduslik. Samuti ei kaasne alale hoonete rajamisega ja kasutamisega põhjaveele negatiivset mõju (st tegemist ei ole täiendavalt mahukate veeressuside tarbega või olulise reostusohuga tegevustega). Nii Võhandu tn 16 kui ka Võhandu tn 23 kinnistutele kavandatavad objektid on hallatavad ettevõtte (Räpina Paberivabrik AS) poolt ning ettevõtte senine tegevus piirkonnas on reglementeeritud (keskkonnakompleksloaga) nii, et puudub sisuline alus oluliste mõjude tekke (mh kumuleerumise võtmes) eelduseks (mullale, pinnasele ning veestikule). Siinkohal on toetunud ka dokumendile *AS Räpina Paberivabriku keskkonnakompleksloa taotluse keskkonnamõju hindamise (KMH) eelhindang* (OÜ Alkranel, 2019), mis oli üheks aluseks keskkonnakompleksloa menetlusele (fikseeris oluliste mõjude puudumise ka käsitletud teemavaldkondadele tootmisettevõtte koondtegevuse võtmes). Lisaks on siinkohal asjakohane välja tuua, et ei tuvastatud ka vastuolusid dokumendi *Räpina valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2018-2029* (Infragate Eesti AS, 2018) suunistega, tagamaks piirkonnas põhjaveeressursi ning ühiskanalisatsiooniga koondatud reovete nõuete järgne puhastus. Veekogude ehk veestiku osas leiab keskkonnaohu esinemine vajadusel käsitlust veel ka ptk 4.5.3 ning 4.5.4.

Õhu ja kliima valdkonnaga seondub kavandatava tegevuse osas katlamaja rajamise plaan. Ptk 2 alusel on kõrgemad strateegilised arengudokumendid vastavat kava soovivad. Võhandu tn 23 kavandatavas puiduhakkel töötavas katlamajas (4-5 MW) on arendajal plaan hakata tootma auru paberi kuivatamiseks ja kütma Räpina Paberivabrik AS hooneid. Eialgu on ettevõttel plaan kasutada katlamajast tulevat soojust ainult enda tarbeks, tulevikus arvestatakse ka võimalusega müüa jääksoojust linna soojustrassi. Kasutusse võetav kütuseliik ning katlamaja ressursi kasutusvaldkonnad ei põhjusta negatiivset koormust lokaalsele piirkonna õhukvaliteedile või laiemalt valla kliimaparametritele. Selliste tänapäevaste lahenduste kasutuselevõtt, kus on potentsiaali ka kohaliku omavalitsuse haldusalas asuvate muude ehitiste kütmiseks, toetab pigem ringmajanduse põhimõtteid positiivselt, aidates nii omakorda paremini hallata ka kohaliku omavalitsuse CO₂ jalajälje vähendamise seonduvaid tänaseid ja tulevaseid eesmärgi. Seega on tegevusel pigem positiivsed mõjueeldused, mida aitavad

toetada ka ptk 4.5.2 esitatud suunised (inimeste heaolu tagamise ehk riskide vähendamise kontekstis).

4.5.2. Mõju (oht) inimese tervisele ning heaolule (sh geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond)

Ptk 2 alusel asub analüüsitud tegevuspaik tiheasustusalal. Inimeste tervise ja heaoluga (negatiivsete mõjueelduste aspektist) seondub eelkõige katlamaja kavandamine. Katlamaja ümbruskonna maakasutus on enamjaolt selline, kus inimeste alalist elamist ei toimu – st maakasutusfunktsioonid - kaubandus-, teenindus- ja büroohooned ning tootmise- ja logistikakeskuse maa-alad. Põhjasuunda jääb ka elamuid, neist üks asub arendatava kinnistu piirist ca 60 m kaugusel (vt ka ptk 2 ja ptk 4.1).

Katlamaja käitamisel Võhandu tn 23 kinnistul tekitavad müra eelkõige katlamaja sees asuvad seadmed, välitingimustes esineb müra kütuse (puidupõhine) transportimisel katlamaja territooriumile, küttematerjali ümberlaadimise ja jäätmete (st eeskätt tuha) väljaveol. Müra on väliskeskkonnas perioodiline, alalist müra seoses katlamaja käitamisega ei esine või ei ole see tavapärane. Siiski, tuginedes nt Tartu vallas Tila külas Pelleti, Väike-Kivistiku ja Veski maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele (Skepast&Puhkim OÜ, 2022), võib katlamaja koos teiste tehnorajatistega põhjustada mürataseme tõusu (eriti kriitiline on öine periood - töö „Kuusisoo põik 3 // Saare (79403:002:0137; Tila küla, Tartu vald) maaüksuse kasutaja mürakaebuse ja teostatud mõõtetulemuste analüüs“ (Alkranel OÜ, 2022)). Tartu vallas Lähte alevikus kavandati käesoleva töö kontekstis analoogset katlamaja (kaugus elamutest samuti analoogne või isegi väiksem). Vastava planeeringu kavale koostas Alkranel OÜ 2022. a eelhinnangu, kus määrati ka kohustus müralevi modelleerida. Vastav planeeringu menetlus on veel pooleli, kuid seni kogutud andmete alusel andis müralevi modelleerimine (Lemma OÜ (planeerija Väliprojekt OÜ), 2023) tulemuseks, et müratasemeid elamute juures ei ületatud. Seega siinkohal saab eeldada, et ka käesoleva objekti puhul müra inimese tervist ja heaolu ei ohusta. Kui transpordiga seotud tegevusi (puidupõhise kütuse transportimine katlamaja territooriumile, küttematerjali ümberlaadimine, tuha väljavedu) öisel ajal vältida, siis saab peamisel tundlikul perioodil ehk öisel ajal mõju välistada. Siiski võib müralevi modelleerimise läbiviimist soovitada, kui esineb vajadus üle kontrollida ka vähete võimalike häiringute leevendamisevajadused (nt müratõkete kavandamine, kuna haljaspuhvrit (ÜP järgset) luua ei saa).

Toila sanatooriumi (Toila sanatooriumi katlamaja rajamise keskkonnamõju eelhinnang – Alkranel OÜ, 2010) ning Lähte katlamaja (analoogne arendus käesolevale) eelhinnangus on esitatud suuniseid ka tehnoseadmete paigutamisele ning välisõhu kvaliteedi tagamise tarbeks hajumistingimuste parandamiseks (esitatud hinnatavale objektile kohandatult ka siinses töös, vt ptk lõpust). Viimati nimetatud eelhinnangus soovitati kontrollida ka hajumistingimusi ning ka seda on vastavas DP protsessis tehtud (Lemma OÜ (planeerija Väliprojekt OÜ), 2023) ning leiti, et olulist õhukvaliteedi muutust, sh piirväärtuste ületamist, piirkonnas ette näha ei ole. Kuivõrd vastava analüüsi teostamine oli juba toona soovituslik, siis käesolevas töös õhusaaste hajuvuse kontrollarvutuse teostamist ka soovitusena ei määrata.

Inimeste heaolu võib muuhulgas seostada veel nt jäätmete, vibratsiooni ja valgusreostuse valdkondadega. Kavandatava tegevuse korral ei ole ehitusperioodil ega ka ala võimalikul kasutusajal ette näha vastavate valdkondade puhul tegureid, mis võiksid kaasa tuua olulist või leevendamist vajavaid negatiivseid mõjusid (käsitletud piirkonnas ning kavandatavas

valdkonnas). Lisaks on siinkohal asjakohane välja tuua, et katlamaja ning tootmis- ja laohoone rajamise kava kirjeldav DP kava on juba arvestanud piirkonnas esineva radooniriskiga (ptk 2 alusel on tegemist riskitasemega, mis ei nõua täiendavaid meetmeid).

Kokkuvõtvalt ei tuvastatud olulise negatiivse mõjuga eelduseid ja KSH protsessi algatamise vajadust. KSH EH koostaja seab eelneva alusel järgnevad täiendavad tingimused/suunised, mida järgida edasistes tegevustes (st DP menetluse algatamise järgselt):

- riskide maandamiseks ehk hajumistingimuste optimeerimiseks planeerida katlamaja korstna kõrguseks vähemalt 11 m, soovitatavalt 12-14 m.
- kavandada katlamaja tehnoseadmed (nt ventilatsiooni väljapuhked) suunata DP kava ala lääne- või lõunapoolsele küljele tootmis- ja ärimaade suunas.
- DP käigus on soovitatav koostada alale müra modelleerimine, mille raames täpsustada võimalusel hoonestuse paiknemist ja liikluskõõmi, täpsustada vajadusel ümbritseva maakasutuse mürakategooriad ning seada vajadusel (häiringute ennetamiseks) müra leviku tõkestamiseks meetmeid (nii öösel kui ka päevasel ajal).

4.5.3. Mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sh looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus

Vastava ala kohta koondunud andmed käesolevas töös ei näita, et tegemist oleks tundliku või juba liiga intensiivselt kasutatud alaga, kus ptk 1 kirjeldatud arendustegevust ellu viia ei tohiks. Samuti ei esine looduslikke iseärasusi (va veekogu kalda ehituskeeluvöönd (EKV)) või kultuuripärandit, mis kavandatavat tegevust võiks mõjutada või millele võiks omakorda mõju olla.

Võhandu tn 16 maaüksusel toimuks tootmiskompleksi alal hoonestuse tihendamine, mille raames on vaja kaaluda ka Võhandu jõe ehituskeeluvööndi vähendamist (ei lähe vastuollu valla ÜP tingimustega (EKV vähendamise eelduste osas), vt ka ptk 2). Vähendamise ulatust ja hoone asetust kaldast on näha joonisel Joonis 7. LKS § 40 järgi võib kalda ehituskeeluvööndit vähendada, arvestades kalda kaitse eesmärke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Kalda ehituskeeluvööndi vähendamine võib toimuda Keskkonnaameti nõusolekul (planeerimismenetluse (üldplaneeringut muutev) käigus). **Vastava DP menetluse korral tuleb rõhutada aga seda**, et Keskkonnaamet vähendab EKV tsooni ikkagi vaid erandkorras. Muuhulgas on sellise erandi tekkeks peetud asjaolu, et maaüksusel ei ole teisi asupaiksid, kuhu saaks hoonestust kavandada (järelused lähtuvad nt „Tammesiilu detailplaneeringu kavatsuse KSH eelhinnangust“ (Alkranel OÜ, 2022)) ja/või tegemist on ka kohaliku omavalitsuse jaoks olulise arenguga. Erandlikkus ei välista aga planeerimisprotsessi, mille raames leitakse siis lõplik vastus tegevuse võimalikkuse või mitte võimalikkuse osas ning ka mh LKS § 38 lg 5 p 8 erisuste rakendamisele. **Allpool kogutud andmed ei viita, et vastava menetluse juurde peaks tingimata kuuluma DP menetlust (kui see algatatakse, kui üldplaneeringut muutev, kuna soovitakse vähendada kalda ehituskeeluvööndit) toetav KSH protsess.**

Valla strateegilised planeerimis ja arengudokumendid (vt ka ptk 2) toetavad vastava ettevõtte jätkusuutlikuseks vajalikke arendusplaane ning maaüksusel ei ole teist sellise hoonestuse jaoks sobivat asupaika, kus puuduks EKV vähendamise taotlemise vajadus. Järgnevalt on esitatud looduskaitseaduse § 40 lg 1 teemade (kalda kaitse eesmärkide suhestumine taimestiku, reljeefi, kõlvikute ja kinnisasjade piiridega, olemasolevate teede ja

tehnovõrkudega ning väljakujunenud asustusega) analüüs. Analüüsitud teemavaldkondade järgselt on toodud ka koondjärelendus (tegevuse kaalutavuse osas LKS § 40 lg 1 mõistes).

Joonis 7. DP kava järgne EKV vähendamise soov tootmis- ja laohoone (Võhandu tn 16 kinnistul) kavandamisel. Allikas mh: Maa-amet, 2023.

Taimestik - kavandatav tootmis- ja laohoone soovitakse rajada Võhandu tn 16 kinnistule. Tuginedes mh joonistele **Joonis 1** ja **Joonis 7** ning Maa-ameti ortofotole (2021), ei asu Võhandu tn 16 kinnistul kavandatava tootmis- ja laohoone alal taimestikku. Vähesel määral leidub alal murukatet, ent peamiselt on kavandatava hoone alune maapind kruuskattega (täidetud pinnas). Haljasriba asub u 20 m laiusel alal Võhandu jõe ääres, EKV soovitakse vähendada 25 meetrini, seega Võhandu jõe ääres olev haljasriba kavandatava tegevuse elluviimisel mõjutada ei saa. Kavandatav hoone piirneks sarnaselt teiste selle kinnistu hoonetega lõunasuunast kõrghaljastusega. Lisaks on kavandatava hoone ümber piisavalt ruumi ka ehitusmasinatega liikumiseks – kruuskate on alal laiemalt kui ainult soovitud tootmis- ja laohoone alusel pinnal, seega ei kahjustata ka ehitustsoonis taimestikku. Lisaks ei mõjutataks taimestikuga seonduvat rohevõrgustiku toimivust, vastavas paikkonnas, arvestades ka muud hoonestust/rajatisi, tootmisalal. Kokkuvõttes puudub negatiivne (ebasoodne) mõju taimestikule.

Reljeef - Maa-ameti andmete (2023) kohaselt asub kavandatava tegevuse ala (Võhandu tn 16) 37,5 m kõrgusel merepinnast ning antud ala reljeef on tasane. Vastavalt joonisele **Joonis 7** ning Maa-ameti ortofotost (pildistatud 2021) lähtuvalt on kavandatava tootmis- ja laohoone alusel alal pinnast täidetud (kruuskate). Kavandatava elluviimiseks puudub tõenäoliselt vajadus maapinna reljeefi oluliselt muuta, arvestades ka seda, et alal on juba pinnasetäidet

ajalooliselt tehtud. Lisaks ei mõjutataks reljeefiga seonduvat rohevõrgustiku toimivust, vastavas paikkonnas, arvestades ka muud hoonestust/rajatise, tootmisalal. Kokkuvõttes puudub negatiivne (ebasoodne) mõju reljeefile.

Kõlvikute ja kinnisasjade piirid - kavandatava tegevuse elluviimiseks puudub vajadus kinnisasjade piiride muutmiseks ning seniste kõlvikute piiride muutused ei ole märgatavad. Kavandatav tootmis- ja laohoone jääb Võhandu tn 16 kinnisasja piiridesse. Kokkuvõttes puudub negatiivne (ebasoodne) mõju kõlvikute ja kinnisasjade piiridele.

Olemasolevad teed ja tehnovõrgud – kavandatav tootmis- ja laohoone asub Võhandu tänavast u 90 m kaugusel, Võhandu tn 16 kinnistu piirneb Võhandu tänavaga. Kinnistule pääseb Võhandu tänavalt, mööda kõvakattega sissesõiduteed. Kavandatava tootmis- ja laohoone lähedusse jäävad tootmiskompleksi tehnovõrgud ja mh elektrimaakaabelliinid (nr KKL228769612, KKL339429757), maa-aluse maagaasi jaotustorustik (nr 1245) ja sideehitis (nr 157237720). Eelnevalt tulenevalt on alal juba vajalikud tehnovõrgud olemas ning nende eraldi kinnistule toomise vajadus puudub ning seega täiendavaid häiringuid tehnovõrkude alale toomiseks ei toimu. Kokkuvõttes puudub negatiivne (ebasoodne) mõju ligipääsudele ja tehnovõrkudele.

Väljakujunenud asustus - kavandatav tootmis- ja laohoone asub Räpina vallasiseses linnas Räpina Paberivabrik AS tootmisalal, kus on paberitootmise ja -töötlemisega tegeletud alates 18. sajandist. Räpina valla üldplaneeringu järgi (vt ka joonist **Joonis 6**, ptk 4.1) jääb Võhandu tn 16 kinnistu kaubandus-, teenindus- ja büroohoone ning tootmise- ja logistikakeskuse maa-alale, kus on varem väljakujunenud tiheasustusala. Ümbruskonnas on nii elamuid, kaubandus-, teenindus- ja büroo maa-alasid ning leidub ka haljasalaseid ning puhkeotstarbelisi alasid. Kokkuvõttes puudub negatiivne (ebasoodne) mõju väljakujunenud asustusele.

LKS § 40 lg 1 järgselt analüüsitud teemavaldkonnad ei andnud ühelgi juhul negatiivset vastet, st kalda kaitse eesmärkide negatiivset mõjutamist ei saa tegevuse lubamisel eeldada.

4.5.4. Mõju kaitstavatele loodusobjektidele ja Natura 2000 võrgustiku alale

Ptk sisustamisel on arvestatud juba ptk 2 ja 3 toodud teavet. DP kava ala ei asu Natura 2000 võrgustikus ega looduskaitsealal. Ptk 2 ja 3 alusel ei mõjuta kavandatav tegevus Natura 2000 ala (Võhandu tn 16 naabruses) negatiivselt (ebasoodsalt) ning mõju kaitse-eesmärgiks olevale liigile tiigilendlane (Võhandu jõgi toitumisala) puudub. Võhandu tn 16 naabruses olev nahkhiirte püsielupaik (vt ptk 2) on loodud ka teiste nahkhiirte kaitseks. Püsielupaika kasutavad lisaks tiigilendlasele, kellele ptk 3 alusel olulist negatiivset (ebasoodsat) mõju kavandatava tegevusega ei tuvastatud, järgmised käsitiivalised:

- Toitumisalana – nattereri lendlane, veelendlane, põhja-nahkhiir ja kääbus-nahkhiir;
- Suvise varjupaigana ja toitumisalana – pruun-suurkõrv, suurvidevlane ja pargi-nahkhiir.

Arvestades mh ka Räpina Paberivabrik AS tootmise ajaloolist paiknemist püsielupaiga lähialal, siis olulist maakasutuse muutust projektiga ei kavandata. St ka nende nahkhiirte võtmes, kes kasutavad paikkonda ka suvise varjupaigana, negatiivsete mõjude tekke eelduseid, mida tuleks eraldi leevendada, ei ole.

DP kava lähialal (Võhandu tn 16 kinnistul), Võhandu jões asuvad EELIS andmetel III kaitsekategooria liikide leiukohad: hink (*Cobitis taenia*) (KLO9120974), võldas (*Cottus*

gobio) (KLO9102548) ja vingerjas (*Misgurnus fossilis*) (KLO9123301). Kuna veekeskkonnas ehitustöid (Võhandu tn 16) ei teostata ning tööstusobjekti kasutusfunktsioonides, mis võiks mõjutada veekeskkonda, olulisi muutusi ei toimu, siis ei ole põhjust eeldada negatiivsete (ebasoodsate) mõjude avaldumist ka Võhandu jõe ja selle elustikule. Kokkuvõttes ei mõjuta kavandatav tegevus (ptk 1) eelnevalt nimetatud aspekte negatiivselt, st puudub vajadus KSH protsessi algatamiseks.

4.5.5. Piiriülene mõju ja katastroofid

Analüüsitud kavandatava tegevusega ei kaasne ohtlikke olukordi (suurõnnetusi/katastroofe). Seega ei lisa kavandatav tegevus täiendavaid ohtusid tavapärasesse keskkonda. Planeeritu elluviimisega ei kaasne eeldatavalt ka riigipiiriülest mõju.

4.6. Eelhindamise kontroll-loetelu KMH tasandi ehk tegevuslubade võtmes

Tegevuse elluviimisega seonduva kirjeldamisel (juhitudes ptk 4.1 – 4.5) arvestatakse mõju (otsene või kaudne) suurust ja ruumilist ulatust (nt geograafiline või mõjutatavate (inimesed vm) hulk) ning võimalikkust ehk tõenäosust, tugevust, kestvust, sagedust ja pöördvust, sh kumulatiivsust ja koosmõju ning õnnetuste esinemise võimalikkust (ka alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada).

Järgnevas loetelus on välja toodud teemad (KeHJS § 6¹ lg 5 põhjal), mille puhul võivad tegevuse elluviimisel kaasneda olulised keskkonnaprobleemid ehk negatiivsed mõjud, kui vastavad seosed tuvastatakse. Lisaks tuuakse välja ka mõjude tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise täiendavad võimalused, kui see osutub vajalikuks. Teemad on järgnevad:

- maa ja maakasutus;
- märgalad;
- jõeäärsed alad, jõesuudmed, rannad ja/või kaldad;
- veestik (sh põhjavesi (veeressurs) ja merekeskkond), sh oht keskkonnale;
- muld ja pinnas ning õhk ja kliima (sh oht keskkonnale);
- maavarade kasutus;
- ressursikasutus (sh energiakasutus), jäägid ja heited ning jäätmete;
- maastik (sh pinnavormid);
- looduslik mitmekesisus (loomastik ja taimestik ning metsad) ja kaitstavad loodusobjektid (sh Natura 2000 võrgustiku alad);
- elanikkond (sh tiheasustusala), inimese tervis, heaolu ja vara (sh geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond) ning kultuuripärand ja arheoloogilised väärtused (vastupanuvõime) - mh müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirus ja lõhn;
- suurõnnetuse, katastroofi ning piiriülesuse aspektid.

Alljärgnevalt on eelnevalt esitatud loetelu teemad täpsemalt lahti kirjutatud.

Maa ja maakasutus – vastavaid teemasid on kajastatud peatükkides 1, 4.1, 4.2, 4.5.1 ning 4.5.2. Kogutud teabe põhjal puudub eeldus oluliseks negatiivseks (ebasoodsaks) mõjuks. Siiski järgida ptk 4.5.2 seatud meetmeid/suuniseid, vähete mõjude eelduste minimeerimiseks/vältimiseks.

Märgalad – ptk 1 ja 2 kogutud andmed näitavad, et märgalade kui sellistega seosed puuduvad. Negatiivsete (ebasoodsate) mõjude eeldus vastava teemavaldkonna osas puudub.

Jõeäärsed alad, jõesuudmed, rannad ja/või kaldad – ptk 2, 3, 4.2, 4.5.1, 4.5.3 ja 4.5.4 alusel puudub eeldus oluliseks negatiivseks (ebasoodsaks) mõjuks. EKV vähendamise kaalutlemisega saab jätkata DP menetluse protsessis.

Veestik (sh põhjavesi (veeressurs) ja merekeskkond), sh oht keskkonnale – kirjeldatud alal ei ole seost merekeskkonnaga seoseid ning veestikuga seonduvat on käsitletud ptk-s 2 ja 4.5.1. ning 4.5.3 ja 4.5.4. Kogutud teabe alusel eeldus negatiivseks (ebasoodsaks) mõjuks puudub.

Muld ja pinnas ning õhk ja kliima (sh oht keskkonnale) – seonduvat on kajastatud juba ptk-s 4.5.1 ja 4.5.2. Ei ole alust eeldada oluliste negatiivsete (ebasoodsate) mõjude avaldumist. Siiski järgida ptk 4.5.2 seatud meetmeid/suuniseid, väheste mõjude eelduste minimeerimiseks/vältimiseks.

Maavarade kasutus – kavandatav detailplaneeringu ala ja selle lähiala ei asu teadaolevalt maavararessurssidel. Arendustegevuse alal vajalikke materjale tarbitakse eesmärgipäraselt, põhjustamata mõjusid ressurssidele või teistele, kes neid tarbida võiksid soovida.

Ressursikasutus (sh energiakasutus), jäägid ja heited ning jäätmete – planeeritav tegevus ei mõjuta asjakohase teemavaldkonnaga seotud ehk eelnevalt nimetatud aspekte negatiivselt. Muuhulgas on juba arvesse võetud või arvesse võetav jäätmete ning selle asjakohane korraldamine ja käitlemine kehtivate normide alusel. Ptk 4.5.1 järgselt on pigem tegevusel kaudsed positiivsed seosed ka ringmajanduslike aspektidega.

Maastik (sh pinnavormid) – kavandatav tegevus ei kutsu esile maastiku (sh pinnavormide) olulist negatiivset (ebasoodsat) mõjutamist, sh ka naabrusalade kontekstis (tuginedes mh ptk-le 4.1, 4.5.1, 4.5.2 ja 4.5.3).

Looduslik mitmekesisus (loomastik, taimestik, metsad) ja kaitstavad loodusobjektid (sh Natura 2000 võrgustiku alad) – vastavaid teemasid on kajastatud ptk-s 2, 3, 4.5.3 ja 4.5.4. Kogutud andmete põhjal ei ole looduslikule mitmekesisusele, rohevõrgustikule ja kaitstavatele loodusobjektidele negatiivset (ebasoodsat) mõju ette näha.

Elanikkond (sh tiheasustusalad), inimese tervis, heaolu ja vara (sh geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond) ning kultuuripärand ja arheoloogilised väärtused (vastupanuvõime) – mh müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn – arvestades juba ptk-s 1 ja 2 esitatud ning ptk-s 4.1 kuni 4.5 kirjeldatud, siis oluliste ebasoodsate mõjude eeldus puudub. Siiski järgida ptk 4.5.2 seatud meetmeid/suuniseid, väheste mõjude eelduste minimeerimiseks/vältimiseks.

Suurõnnetuse, katastroofi ning piiriülesuse aspektid – vastavat teemat on kajastatud ptk-s 4.5.5 ning kavandatud tegevusel puudub negatiivse mõju eeldus teemavaldkonnale.

4.7. KSH läbiviimise vajalikkus ning seisukohtade küsimise suunised

Lähtudes ptk 3.3 ning 4.1-4.6 esitatud informatsioonist, ei ole olulise negatiivse (ebasoodsa) keskkonnamõju avaldumist strateegilise dokumendi koostamisel ja rakendamisel ette näha. **Eeltoodu alusel asub Alkranel OÜ seisukohale, et kohalikul omavalitsusel ei ole vajadust**

KSH protsessi algatada. Kavandatava tegevuse elluviimisel on võimalik rakendada **ptk 4.5.2** välja toodud tingimusi/suuniseid (eeskätt riskide ilmnemise tõenäosuste maandamiseks). Eraldi ja täiendavate seiremeetmete määramist ei peeta siinkohal asjakohaseks.

KSH algatamise vajalikkuse osas otsustamine ning sellest teavitamine toimub KeHJS § 35 alusel. **Eelnevalt tuleb otsuse eelnõu osas seisukohta küsida asjakohastelt asutustelt (KeHJS § 33 lg 6). Asjakohaseid ametkondi või osapooli, kellelt täiendavalt seisukohti võiks (KSH vajalikkuse üle otsustamise kontekstis) küsida, tuvastas Alkranel OÜ oma töös Keskkonnaameti.** Seisukohtade küsimise korraldamise (sh asutuste määratlemine) lõplik korraldamine on siinkohal kohaliku omavalitsuse pädevuses (arvestades ka varasemat koostööd ametkondadega, vastava DP kava menetlemise kontekstis).

KSH algatamise või mittealgatamise otsustab kohalik omavalitsus kaalutluse alusel. Käesolev dokument on otsustajatele vaid töövahendiks lõplike seisukohtade andmiseks ehk kujundamiseks. Lõpetuseks – otsustusprotsessi (mh seisukohtade küsimine KSH-ga seonduva otsuse eelnõule) täpsem suunamine ja korraldamine on kohaliku omavalitsuse pädevuses. Otsustaja saab otsustada ka käesolevas töös esitatud tingimuste/suuniste parameetrite ehk suuniste rakendamise üle.

Kokkuvõte

Käesoleva KSH eelhinnangu objektiks oli Räpina Paberivabriku AS tegevuse laiendamiseks vajaminevate ehitise püstitamise Võhandu tn 16 (70801:001:0968) ja Võhandu tn 23 (70701:001:0321) kinnisasjale. Võhandu tn 16 kinnisasjale kavandatakse ehitada tootmis- ja laohoonet (ehitusaalune pind 2040 m²), mis jääb osaliselt ehituskeeluvööndisse. Võhandu tn 23 kinnisasjale soovib ettevõtte püstitada puiduhakkeli töötava katlamaja (ehitusaalune pind 800 m², võimsus suurusjärgus 4-5 MW).

Juhindudes DP kavast (ptk 1) ning selle ümbruskonna kohta koondatud andmetest (ptk 2) saab kokku võtta mõjude eelduste ehk KSH vajaduse analüüsi (ptk 3 ja 4) tulemused järgnevalt. **Tulemused** – lähtudes ptk 4.7 esitatud informatsioonist, ei ole olulise negatiivse (ebasoodsa) keskkonnamõju avaldumist strateegilise dokumendi koostamisel ja rakendamisel ette näha. **Eeltoodu alusel asub töö koostaja seisukohale, et kohalikul omavalitsusel ei ole vajadust KSH protsessi algatada.** Kavandatava tegevuse elluviimisel on võimalik rakendada **ptk 4.5.2** välja toodud tingimusi/suuniseid (eeskätt riskide ilmumise tõenäosuste maandamiseks). Eraldi ja täiendavate seiremeetmete määramist ei peeta siinkohal asjakohaseks. Ptk 4.5.2 seatud tingimused/suunised on järgmised:

- Riskide maandamiseks ehk hajumistingimuste optimeerimiseks planeerida katlamaja korstna kõrguseks vähemalt 11 m, soovitatavalt 12-14 m.
- Kavandada katlamaja tehnoseadmed (nt ventilatsiooni väljapuhked) suunata DP kava ala lääne- või lõunapoolsele küljele tootmis- ja ärimaade suunas.
- DP käigus on soovitatav koostada alale müra modelleerimine, mille raames täpsustada võimalusel hoonestuse paiknemist ja liiklusskeemi, täpsustada vajadusel ümbritseva maakasutuse müra kategooriad ning seada vajadusel (häiringute ennetamiseks) müra leviku tõkestamiseks meetmeid (nii öösel kui ka päeval ajal).

KSH algatamise vajalikkuse osas otsustamine ning sellest teavitamine toimub KeHJS § 35 alusel. **Eelnevalt tuleb otsuse eelnõu osas seisukohta küsida asjakohastelt asutustelt (KeHJS § 33 lg 6). Asjakohaseid ametkondi või osapooli, kellelt täiendavalt seisukohti peaks (KSH vajalikkuse üle otsustamise kontekstis) küsima, tuvastas Alkranel OÜ oma töös Keskkonnaameti.** Seisukohtade küsimise korraldamise (sh asutuste määratlemine) lõplik korraldamine on siinkohal kohaliku omavalitsuse pädevuses (arvestades ka varasemat koostööd ametkondadega, vastava DP kava menetlemise kontekstis).

KSH algatamise või mittealgatamise otsustab kohalik omavalitsus kaalutluse alusel. Käesolev dokument on otsustajatele vaid töövahendiks lõplike seisukohtade andmiseks ehk kujundamiseks. Lõpetuseks – otsustusprotsessi (mh seisukohtade küsimine KSH-ga seonduva otsuse eelnõule) täpsem suunamine ja korraldamine on kohaliku omavalitsuse pädevuses. Otsustaja saab otsustada ka käesolevas töös esitatud tingimuste/soovituste parameetrite ehk suuniste rakendamise üle.

Kasutatud allikad

Esitatud olulisim materjalide loetelu (arvestades ka varasemas dokumendis esitatud ehk juba teostatud viitamisi nt õigusaktidele jms, mida siinkohal tingimata ei dubleerita):

1. Eelhindamine KMH/KSH eelhindamise juhend otsustaja tasandil, sh Natura eelhindamine. Riin Kutsar, 2015.
2. Eelhindamise KSH eelhindamise juhend otsustaja tasandil, sh Natura eelhindamine. Riin Kutsar ja Keskkonnaministeerium, 2018.
3. EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem), Keskkonnaagentuur (03.05.2023).
4. Eesti pinnase radooniriski ja looduskiirguse atlas. Keskkonnaministeerium, 2017.
5. Eesti pinnase radooniriski kaart. Eesti Geoloogiateenistus, <https://gis.egt.ee/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=f4363bc3bae34fe19e04458dc875375e> (vaadatud 25.04.2023).
6. Energiamajanduse arengukava aastani 2030. Kinnitatud Vabariigi Valitsuse poolt 2017.
7. Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava. Keskkonnaministeerium, 2022.
8. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus, 2023.
9. Kuusisoo põik 3 // Saare (79403:002:0137; Tila küla, Tartu vald) maaüksuse kasutaja mürakaebuse ja teostatud mõõtetulemuste analüüs. Alkranel OÜ, 2022.
10. Lähte alevikus (Tartu vallas) Vahtra tn 4 (79401:005:0091) detailplaneeringu kava keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang. Alkranel OÜ, 2022.
11. Maa-ameti kaardirakendused, 2023.
12. Nahkhiirlaste (*Vespertilionidae*) kaitse tegevuskava. Keskkonnaamet, 2017.
13. Põlva maakonnaplaneering 2030+. Põlva Maavalitsus, OÜ Hendrikson & Ko, 2013-2017.
14. Räpina valla arengukava aastateks 2019-2030. Räpina Vallavolikogu, 2018.
15. Räpina valla kaardirakendus EVALD, <https://service.eomap.ee/räpinavald/> (vaadatud 25.04.2023).
16. Tartu vallas Tila külas Pelleti, Väike-Kivestiku ja Veski maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. Aruanne. Skepast&Puhkim OÜ, 2022.
17. Toila sanatooriumi katlamaja rajamise keskkonnamõju eelhindang. Alkranel OÜ, 2010.